

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย ปัญหา และข้อเสนอแนะ

ในบทนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงผลการวิจัย ปัญหาในการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะบางประการที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยนี้ ดังนี้

สรุปผลการวิจัย

ในการศึกษาการเขียนคำชื่อเฉพาะจากภาษาอิตาลีและภาษาฝรั่งเศสเป็นภาษาไทย สมัยรัชกาลที่ 3-7 ผู้วิจัยแยกพิจารณาเป็น 2 เรื่อง คือ การถอดพยางค์ และการถอดตัวอักษร ซึ่งการเขียนทับศัพท์จากแต่ละภาษามีลักษณะทั้งสองประการดังกล่าว ทั้งเหมือนและแตกต่างกัน ดังนี้คือ

ภาษาอิตาลี

การถอดพยางค์

การถอดพยางค์จากคำภาษาอิตาลี ในเรื่องจำนวนพยางค์ พบว่าส่วนใหญ่จะมีจำนวนพยางค์เท่าเดิม ในส่วนที่มีความแตกต่างหากเป็นเรื่องการเพิ่มจำนวนพยางค์พบที่เกิดจากการแทรกเสียง /a/ ที่หลังพยัญชนะสะกด หรือระหว่างพยัญชนะต้นควบกล้ำ และแทรกเสียง /v/ เข้าไปในการถอดพยัญชนะต้นที่มีตัวอักษรตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไป เช่น "gbi" ส่วนการลดจำนวนพยางค์จะเกิดใน 2 ลักษณะ คือ การตัดพยางค์ และการรวบพยางค์ โดยส่วนใหญ่จะเป็นการตัดพยางค์ และมักเป็นพยางค์สุดท้ายของคำ สำหรับการรวบพยางค์นั้น ปรากฏเฉพาะสมัยรัชกาลที่ 5 ซึ่งเป็นการรวบพยัญชนะกับสระ หรือสระกับสระของพยางค์สองพยางค์เข้าด้วยกัน (ดู หน้า 43)

ในเรื่องโครงสร้างพยางค์ การเปลี่ยนแปลงปรากฏมากกว่าการถอดจำนวนพยางค์ในทุกสมัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งสมัยรัชกาลที่ 4 ในการถอดคำภาษาอิตาลีพบการเปลี่ยนแปลง 4 ลักษณะ คือ

1. การถอดพยางค์ที่มีพยัญชนะสะกดเป็นพยางค์ที่ไม่มีพยัญชนะสะกด
2. การถอดพยางค์ที่ไม่มีพยัญชนะสะกดเป็นพยางค์ที่มีพยัญชนะสะกด
3. การถอดพยางค์ที่มีพยัญชนะต้นควบกล้ำเป็นพยางค์ที่มีพยัญชนะต้นเดี่ยว
4. การถอดพยางค์ที่มีพยัญชนะต้นเดี่ยวเป็นพยางค์ที่มีพยัญชนะต้นควบกล้ำ

สำหรับภาษาอิตาลี ผู้วิจัยพบว่า การเปลี่ยนแปลงในด้านจำนวนพยางค์ กับด้านโครงสร้างพยางค์ อาจเกิดในลักษณะที่สัมพันธ์กันหรือไม่สัมพันธ์กันก็ได้ (ดู หน้า 41)

กล่าวโดยสรุป การถอดพยางค์ในภาษาอิตาลี จะเปลี่ยนแปลงมากในสมัยรัชกาลที่ 4 และ 5 รองลงมาคือ สมัยรัชกาลที่ 3 และจะเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุดในสมัยรัชกาลที่ 6 และ 7

การถอดตัวอักษร

การถอดตัวอักษรจากคำภาษาอิตาลี ซึ่งแยกพิจารณาเป็น 2 เรื่อง คือ การถอดตัวอักษรพยัญชนะกับการถอดตัวอักษรสระนั้น ผลการศึกษาพบว่า การถอดตัวพยัญชนะจากภาษาอิตาลี ส่วนใหญ่จะเป็นแบบคงที่ คือใช้อักษรไทยตัวเดียวแทน ส่วนการถอดตัวอักษรสระนั้น พบว่า ในสมัยรัชกาลที่ 3, 4, 6 และ 7 ส่วนใหญ่จะแทนด้วยอักษรไทยหลายรูป และสำหรับสมัยรัชกาลที่ 5 จะเป็นการใช้อักษรไทยแทนหลายรูปเพียงลักษณะเดียวเท่านั้น

การถอดชื่อภาษาอิตาลีแทนที่ศึกษา ปรากฏว่าเป็นการถอดตามเสียงเป็นส่วนมาก แม้จะมีอยู่บ้างที่แสดงว่าเป็นการถอดตามตัวเขียน โดยไม่คำนึงถึงเสียง แต่ก็เป็นส่วนน้อย กล่าวคือ มักปรากฏกับชื่อที่มีการสะกดด้วยกลุ่มตัวอักษร ซึ่งในภาษาอิตาลีรวมออกเสียงเป็นเสียงเดียว และการถอดตามเสียงนี้ปรากฏมากในสมัยรัชกาลที่ 5 และ 7 อย่างไรก็ดี ในการที่ถอดชื่อตรงกับเสียงนั้น ก็อาจเป็นไปได้ว่า ภาษาอิตาลีออกเสียงตรงกับตัวอักษรอยู่แต่เดิม

ภาษาฝรั่งเศส

การถอดพยางค์

การถอดพยางค์จากคำภาษาฝรั่งเศสก็เช่นเดียวกับในภาษาอิตาลี โดยในเรื่องจำนวนพยางค์จะพบว่า ส่วนใหญ่เป็นการถอดจำนวนพยางค์เท่าเดิม แต่ก็พบว่ามีการเพิ่มและลดจำนวนพยางค์ด้วย กล่าวคือ การเพิ่มพยางค์จะเกิดจากการแทรกเสียงสระ /a, a:, e:, o: และ i:/ เข้าไปที่หลังพยัญชนะสะกด และระหว่างพยัญชนะต้นที่เป็นกลุ่มพยัญชนะควบกล้ำ หรือกลุ่มพยัญชนะเรียงกัน 2 ตัว ส่วนการลดจำนวนพยางค์จะเกิดใน 2 ลักษณะ คือ การตัดพยางค์ และการรวบพยางค์ ซึ่งเป็นการรวมพยัญชนะต้นของพยางค์ 2 พยางค์ หรือรวมสระของพยางค์ 2 พยางค์เข้าด้วยกัน การเปลี่ยนแปลงในด้านจำนวนพยางค์ทุกสมัย จะปรากฏในลักษณะเดียวกัน ยกเว้น ในสมัยรัชกาลที่ 7 ซึ่งมีเฉพาะการลดจำนวนพยางค์ที่เกิดจากการรวบพยางค์เพียงอย่างเดียว

ในเรื่องโครงสร้างพยางค์ การเปลี่ยนแปลงปรากฏใน 4 ลักษณะ เช่นเดียวกับในภาษาอิตาลี ในการถอดพยางค์ภาษาฝรั่งเศส พบว่า เรื่องโครงสร้างเปลี่ยนแปลงมากกว่าจำนวน และการเปลี่ยนแปลงทั้งสองด้านนี้ อาจเกิดในลักษณะที่สัมพันธ์กันหรือไม่สัมพันธ์กันก็ได้ (ดู หน้า 44)

กล่าวโดยสรุป การถอดพยางค์ภาษาฝรั่งเศสทุกสมัย ส่วนใหญ่จะถอดตามเสียง แต่การถอดตามตัวเขียนของพยางค์เดิมก็มีปรากฏบ้างเล็กน้อย และเมื่อพิจารณาการถอดพยางค์ภาษาฝรั่งเศสในทุกสมัยรวมกัน จะเห็นว่า สมัยรัชกาลที่ 3 เป็นสมัยที่มีการเปลี่ยนแปลงในการถอดพยางค์มากที่สุด ในขณะที่สมัยรัชกาลที่ 6 และ 7 จะเปลี่ยนแปลงน้อยที่สุด

การถอดตัวอักษร

การถอดตัวอักษรจากคำภาษาฝรั่งเศส แยกพิจารณาเป็น 2 เรื่องใหญ่ๆ เช่นเดียวกับภาษาอิตาลี คือ การถอดตัวอักษรพยัญชนะ กับการถอดตัวอักษรสระ ผลการศึกษาพบว่า การถอดตัวอักษรภาษาฝรั่งเศส ส่วนใหญ่จะแทนด้วยอักษรไทยหลายรูป ทั้งพยัญชนะและสระ มีเพียงสมัยรัชกาลที่ 3 เท่านั้นที่แตกต่างไปจาก

2. ในเรื่องการถอดชื่อทั้งภาษาอิตาลีและภาษาฝรั่งเศส จะมีการถอดตามตัวเขียนด้วย ซึ่งส่วนใหญ่จะพบในการถอดตัวพยัญชนะ การถอดชื่อตามรูปเขียนนี้ ผู้วิจัยสันนิษฐานว่าน่าจะแยกได้เป็น 2 ลักษณะ กล่าวคือ ลักษณะประการแรก น่าจะเกิดจากการที่ผู้ถอดเสียงไม่ทราบการออกเสียงของตัวอักษร จึงดูตามรูปเขียนเป็นสำคัญ มักจะพบในการถอดพยัญชนะที่มีลักษณะเป็นกลุ่มตัวอักษรเรียงกัน ได้แก่ กลุ่มพยัญชนะอิตาลีที่มีอักษร "i" รวมอยู่ด้วย ซึ่งคนไทยมักจะถอดเป็นพยางค์ที่มีสระเป็นเสียง /i/ เช่น "ci" แทนเสียง /tʃ/ แต่คนไทยถอดเป็น "ซี"

ลักษณะอีกประการหนึ่ง ผู้วิจัยสันนิษฐานว่า อาจจะเป็นเพราะผู้ถอดเสียงต้องการจะคงรูปของตัวอักษรในพยางค์ภาษาเดิมไว้ก็ได้ ตัวอย่างเช่น การถอดพยัญชนะสะกดของพยางค์ เช่นในคำภาษาอิตาลี < Carduca > ซึ่งถอดเป็น < คาร์ดุซี > เป็นการถอด "r" ในตำแหน่งตัวสะกด เป็นอักษรไทยที่มีกัณฑ์ ซึ่งจัดเป็นรูปที่ไม่ออกเสียง ทำให้เสียงของพยางค์ที่ถอดออกมาไม่ตรง แต่จะเห็นได้ว่ายังมีการคงรูปตัวอักษรที่อยู่ในตำแหน่งพยัญชนะสะกดของภาษาเดิมเอาไว้ นอกจากนี้ ในการถอดตัวพยัญชนะที่อยู่ท้ายพยางค์เปิดของภาษาฝรั่งเศส ซึ่งปกติพยัญชนะตัวนี้จะไม่ออกเสียง แต่ผู้ถอดเสียงก็ถอดเป็นตัวสะกดในภาษาไทยด้วย ซึ่งผู้วิจัยสันนิษฐานว่า น่าจะเพื่อคงรูปตัวพยัญชนะในพยางค์เดิมเอาไว้ เช่น < Ternaux > เขียนเป็น < แทรโนส > ลักษณะเหล่านี้ จะปรากฏมากในสมัยรัชกาลที่ 6 และรัชกาลที่ 7 ซึ่งเป็นสมัยที่คนไทยมีการศึกษามากขึ้นกว่าในสมัยก่อนๆ

3. จากการศึกษาการถอดเสียงของตัวอักษรทั้งสองภาษา ผู้วิจัยพบว่า คนไทยสามารถถอดเสียงของตัวอักษรภาษาอิตาลีได้ตรงกว่าตัวอักษรภาษาฝรั่งเศส ทั้งนี้เนื่องจากระบบเสียงของภาษาอิตาลีมีเสียงที่ตรงกับเสียงในภาษาไทยมากกว่าระบบเสียงของภาษาฝรั่งเศส จึงทำให้คนไทยสามารถถอดเสียงจากภาษาอิตาลีได้ง่ายกว่าภาษาฝรั่งเศส และทำให้การถอดเสียงจากภาษาอิตาลีตรงกว่าการถอดเสียงจากภาษาฝรั่งเศสด้วย

ปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับงานวิจัย

ในการศึกษาการเขียนคำที่เป็นชื่อเฉพาะจากภาษาอิตาลีและฝรั่งเศสเป็นไทย ในสมัยรัชกาลที่ 3-7 ปัญหาที่พบส่วนใหญ่เป็นเรื่องข้อมูล ซึ่งในแต่ละสมัยมีจำนวนต่างกันมาก เนื่องจากเอกสารที่เป็นแหล่งข้อมูลแต่ละสมัยมีจำนวนน้อย และที่หอสมุดแห่งชาติก็มีไม่เพียงพอ ซึ่งในกรณีนี้ผู้วิจัยเห็นว่าหากข้อมูลมีจำนวนมากกว่านี้ก็อาจทำให้ได้ผลสรุปที่ต่างไปจากผลสรุปในงานวิจัยนี้ กล่าวคือ อาจพบลักษณะการเปลี่ยนแปลงในการเขียนทับศัพท์ในแง่อื่นๆ เพิ่มขึ้นนอกเหนือไปจากที่พบในงานวิจัยนี้ ปัญหาที่พบอีกประการหนึ่งคือ การเก็บข้อมูลบางสมัย ได้แก่ สมัยรัชกาลที่ 3 จำเป็นต้องใช้ข้อมูลจากผู้ถอดเสียงที่เป็นชาวต่างประเทศ เนื่องจากเอกสารที่เขียนขึ้นโดยคนไทยสมัยนี้ มักจะมีเฉพาะคำทับศัพท์จากภาษาอังกฤษเท่านั้น ไม่มีคำทับศัพท์จากภาษาตะวันตกอื่นๆ เอกสารที่จะมีคำทับศัพท์จากภาษาอื่น โดยเฉพาะภาษาอิตาลีและภาษาฝรั่งเศสปรากฏอยู่ จะเขียนขึ้นโดยชาวอเมริกัน ได้แก่ กลุ่มมิชชันนารีที่เดินทางเข้ามาในช่วงต้นรัตนโกสินทร์ และเป็นผู้ริเริ่มการพิมพ์หนังสือไทย

สมัยอื่นๆ กล่าวคือ มีการถอดตัวอักษรโดยใช้อักษรไทยแทนรูปเดียว ปรากฏในอัตราสูง กว่าแบบที่ใช้อักษรไทยแทนหลายรูป

การถอดคำชื่อเฉพาะภาษาฝรั่งเศส เท่าที่ศึกษาปรากฏว่าเป็นการถอดตามเสียงเป็นส่วนมาก การถอดตามตัวเขียนจะพบน้อย และมักปรากฏในการถอดตัวพยัญชนะสะกดของพยางค์ โดยจะถอดเป็นตัวอักษรไทยที่ไม่ออกเสียง หรืออีกกรณีหนึ่งจะเป็นการถอดตัวพยัญชนะที่อยู่ท้ายพยางค์เปิด มาเป็นตัวสะกดของพยางค์เปิดนั้น เช่น < Aubaret > ถอดเป็น < ออบาเรต > การถอดคำฝรั่งเศสตามตัวเขียนจะปรากฏมากที่สุด ในสมัยรัชกาลที่ 4 ซึ่งจะมีทั้งตัวอักษรพยัญชนะและสระ ส่วนสมัยอื่นๆ จะพบเฉพาะในการถอดตัวอักษรพยัญชนะเท่านั้น

จากการศึกษาลักษณะการเขียนทับศัพท์ในทั้งสองภาษาดังกล่าว พบว่า ในการถอดพยางค์ ส่วนใหญ่จะถอดได้ตรงทั้งด้านจำนวนและโครงสร้างพยางค์ของภาษาเดิม และในกรณีที่ไม่ตรงกับภาษาเดิมจะพบว่าเป็นการเปลี่ยนแปลงในด้านโครงสร้างมากกว่าจำนวน ในภาษาอิตาเลียนพบว่าการถอดพยางค์ เปลี่ยนแปลงมากในสมัยรัชกาลที่ 5 ส่วนภาษาฝรั่งเศสจะเปลี่ยนแปลงมากในสมัยรัชกาลที่ 3 สำหรับลักษณะในการถอดพยางค์ พบว่าส่วนใหญ่จะถอดตามเสียงของพยางค์เดิมในทั้งสองภาษา แต่ก็พบที่มีการถอดตามตัวเขียนบ้างเล็กน้อยในทุกสมัย ยกเว้น การถอดพยางค์อิตาเลียนสมัยรัชกาลที่ 3

ส่วนลักษณะการถอดตัวอักษร พบว่า ในการถอดตัวอักษรพยัญชนะจากภาษาอิตาเลียนส่วนมากจะถอดด้วยตัวอักษรไทยแบบคงที่ แต่ภาษาฝรั่งเศสส่วนมากจะถอดด้วยอักษรไทยหลายรูป และในการถอดตัวอักษรสระทั้งสองภาษาดังกล่าวส่วนมากจะถอดด้วยอักษรไทยหลายรูปเช่นเดียวกัน

อภิปรายผล

จากการศึกษาลักษณะการเขียนคำชื่อเฉพาะจากภาษาฝรั่งเศส และภาษาอิตาเลียนเป็นภาษาไทย ในช่วงสมัยรัชกาลที่ 3 ถึงรัชกาลที่ 7 ผู้วิจัยพบว่า มีลักษณะบางประการที่น่าสนใจ ดังนี้

1. ในเรื่องการถอดพยางค์ ทั้งภาษาอิตาเลียนและภาษาฝรั่งเศส จะมีการเพิ่มจำนวนพยางค์ด้วยการแทรกเสียงสระบางเสียงลงไป ที่พบบ่อย คือ เสียง /a/ ซึ่งจะแทรกที่หลังพยัญชนะสะกดของพยางค์ปิด ทำให้พยัญชนะสะกดนั้นกลายเป็นพยัญชนะต้นของพยางค์ใหม่อีกพยางค์ในคำ โดยมากมักพบว่าเป็นการแทรกที่หลังอักษร "l r และ s" ซึ่งผู้วิจัยสันนิษฐานว่า สาเหตุสำคัญน่าจะเป็นไปเพื่อความสะดวกในการออกเสียงพยัญชนะสะกดนั้น เนื่องจาก ทั้งสามเสียงนี้ไม่พบในตำแหน่งพยัญชนะสะกดของภาษาไทย และคนไทยอาจออกเสียงได้ลำบาก จึงแทรกเสียงสระลงไปเพื่อให้ออกเสียงได้ง่ายและชัดเจน นอกจากนี้ จะพบการแทรกเสียงสระระหว่างพยัญชนะควบกล้ำกับ "l" และ "r" ด้วย ซึ่งสันนิษฐานว่าน่าจะเนื่องมาจากเหตุผลเดียวกันนี้

การแทรกเสียงสระในอีกลักษณะหนึ่ง ได้แก่ การแทรกเสียง /i/ ในการถอดกลุ่มพยัญชนะต้นของภาษาอิตาเลียน ที่ตามรูปเขียนจะมีอักษร "i" ด้วย เช่น "gu" "chu" และการแทรกเสียง /ə/ /e/ และ /i/ ในการถอดตัวพยัญชนะสะกดที่อยู่หน้า "e" ของภาษาฝรั่งเศส ซึ่งผู้วิจัยสันนิษฐานว่า เป็นการถอดตัวอักษรโดยพิจารณาตามรูปเขียน ซึ่งผู้ถอดเสียงเข้าใจว่า "i" และ "e" เป็นสระของพยางค์ จึงถอดตัวพยัญชนะที่อยู่ข้างหน้าเป็นพยัญชนะต้นของอักษร "i" และ "e" นั้น

ดังนั้น งานวิจัยนี้จึงเป็นการศึกษาลักษณะการเขียน ที่มีใช้เฉพาะของคนไทยเท่านั้น แต่รวมไปถึง ลักษณะการเขียนของชาวต่างประเทศด้วย ผู้วิจัยพบว่า ยังมีสิ่งที่น่าสนใจศึกษาอีกหลายประการ เช่น

1. การเขียนคำจากภาษาอื่นๆ เป็นภาษาไทย จากการเก็บข้อมูล คำที่เขียนทับศัพท์จากภาษาต่างประเทศ มิได้มีเฉพาะคำจากภาษาอังกฤษ อิตาลีเลียน และฝรั่งเศสเท่านั้น แต่ยังมีคำจากภาษาอื่นๆ อีกด้วย เช่น ภาษาสเปน โปรตุเกส เยอรมัน และดัตช์ ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่าน่าสนใจและควรศึกษาเช่นกัน

2. ลักษณะการเขียนภาษาไทยของชาวต่างประเทศ ซึ่งผู้วิจัยพบว่า มีการใช้ตัวอักษร และอักขรวิธี แตกต่างไปจากการใช้ของคนไทยซึ่งเป็นเจ้าของภาษา ในหลายลักษณะด้วยกัน ณ จุดนี้ ผู้วิจัยจึงเห็นว่า ควรจะมีการศึกษาเปรียบเทียบลักษณะการใช้ตัวอักษรและอักขรวิธีในการทับศัพท์ ระหว่างผู้ใช้ภาษาชาวไทยกับชาวต่างประเทศ ทั้งในสมัยต้นรัตนโกสินทร์และในปัจจุบัน เพื่อดูวิวัฒนาการการใช้ภาษาในอีกรูปแบบหนึ่ง